

KöszönteKek Benneteket Advent 2. vasárnapjának estéjén: **Béke veletek!**

A mai nap mottójával is köszönhetnélek Titeket: **„TérjeteK meg!”**, amire joggal mondhatnátok, **„Térj meg te is”!**... Hát ma este ezzel a kínos témával kell szembe néznünk, a mai evangélium olvasásakor.

Kezdehtjük is mindjárt a bűnbánattal: **Bánjuk meg bűneinket!** ... Szeressen minket a mi jó Atyánk, még ha tékozló fiai és lányai lennénk is.

Ének: Kyrie...

Imádkozzunk! Istenünk, gyönyörű születésnapra készülünk és ilyen kínos kérdéseKkel kell foglalkoznunk, ugye megértesz minket, hogy vonakodunk? Persze hogy megérted, hisz Te értünk élsz és szeretsz örökkön öröké.

Evangélium Máté könyvéből (3,1–12)

Azokban a napokban eljött Keresztelő János, és hirdette Júdea pusztájában: „TérjeteK meg, mert elközelgett a mennyek országa.” Ő az, akiről Izajás próféta beszél: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit.” [Iz 40,3] Jánosnak teveszörből volt az öltözete és bőrvön a csipője körül, az étele pedig sáska volt és vadmész. Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, az egész Júdea és a Jordán egész környéke. Megkeresztelte őket a Jordán folyóban, és megvallották bűneiket. Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és a szaddúceusok közül sokan jönnek, hogy felvegyék a kereszttségét, ezt mondta nekik: „Viperák fajzata! Ki tanított titeket menekülni a jövendő haragtól? Teremjétek hát a megtérés méltó gyümölcset. És ne gondoljátok, hogy azt mondhatjátok magatokban: „Ábrahám a mi atyánk.” Mert mondom neKtek, hogy ezekből a kövekből is képes az Isten fiaKt támasztani Ábrahámnak. A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcset, kivágnak és tűzre vetnek. Én vízzel keresztelleK titeket a megtérésre, de aki utánam jön, erősebb nálam: a saruit sem vagyok méltó hordozni. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket. Szórólapátja a kezében van már, és meg fogja tisztítani szérűjét: összegyűjti búzáját a magtárba, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.

Két próféta, ugyanazzal a felszólítással indul: **„Tartsatok bűnbánatot!”**, **„TérjeteK meg!”** Keresztelő János és Jézus is ezzel indítja mozgalmát. (Hozzáteszem, a Bokor is.) Egy cél, két út és micsoda kavarodás! Hogy lehet itt rendet tenni?

1. Közös út

Olvasom az **evangéliumokat** és borzasztó kavarodásokat találok. Van, ami nekem Jézusra emlékeztet, amit János mond; van, ami meg Jánosra emlékeztet, amit Jézus mond. Csak példaképpen: János a népnek azt mondja, hogy **„akinek két köntöse van, ossza meg azzal, akinek egy sincs!”** (Lk 3,10-11). Jézus meg azt mondja a farizeusoknak és írástudóknak, hogy **„Jaj neKtek kígyók és viperák fajzata! Hogyan is kerülnétek el, a kárhoztató ítéletet!”** (Mt 23,33.)

Mintha közös úton járnának! Így is volt. Egy ideig. A **közös út** nem csak a közös Bibliára vezethető vissza, hanem arra, hogy **Jézus** nem csak egyszer találkozhatott a Jordán mellett prédikáló Nagybácsival, hanem előtte is. És elfogadta a vadember szemléletét, hiszen ezért is csatlakozott János mozgalmához, amikor bemerítkezett a Jordán vizébe.

Később is volt kapcsolat köztük. Ami a későbbi kapcsolatot illeti, nemcsak a börtönből választ váró **János** bizonyítja ezt a kapcsolatot János és Jézus, és később a két mozgalom között, hanem a Jézushoz csatlakozó **János-tanítványok** is (Jakab, János stb.), és azok, akik János lefejezése után csatlakoztak Jézushoz. A legújabb Galilea kutatás szerint **János közössége** és **Jézus közössége** még párhuzamosan egymás mellett futott legalább ötven évig, hol barátságban, hol egymással vitatkozva.

Szóval az **evangéliumokban** lévő eszmei keveredések ezzel magyarázhatók, noha az evangéliumszerkesztők és utógondozók igyekeztek elsimítani az ellentéteket.

2. Két út

Az evangéliumi híradásokból is nyilvánvaló, hogy **János és Jézus** útja szétvált. És ez az esemény éppen Jézus Jordánba való **bemerítésekor** történt. Ez pedig **Jézus istenélménye** volt, amikor felismerte, hogy az Isten nem lehet a bűnösök megtorló gyilkosa, hanem csak olyan **Atya**, aki csak szeretni tud, mert az **Isten a Szeretet**. Innentől kezdve a negyven napos lelkigyakorlat után indul el az „**Örömhírrrel**” országot járni, és mondja **új példabeszédeit** (pl. irgalmas szamaritánus, tékozló fiú stb.)

Jánosnak pedig a börtönben kell tudomásul vennie, hogy az ő kiválasztottja nem lesz politikai Messiás, sem fejszés gyilkos, sem ítélkező bíró. Nem lesz **vallási és politikai Messiás**, hanem az emberek **erkölcsi** megújulásának **Útmutatója** és példája.

3. Bűnbánat és megtérés

Most - ennyi ismétlés után - megérkeztünk kínos fő-témánkhoz: „**Tartsatok bűnbánatot!**” és „**Térjete meg!**”

János vallásos ember volt, aki egyben politikus is, hiszen a **teokrácia** embere, aki hisz Istenben és hisz a politikában. Lelki megújulás és politikai változás a célja. **Jahve** volt a Hadisten, az ő **Prófétája** János, és szerinte maga a várt **Messiás** is a vallási és politikai hatalom képviselője.

A Messiást előkészítő próféta, **János** tehát lelkileg erre készíti fel a népét: a felszabadító Messiásra. Tartsatok bűnbánatot, bánjátok meg bűneiteket, ha megbántottátok a Seregek Urát-Istenét, és készüljete fel a végső harcra. Ez tehát **vallási-politikai felkészülés**, bűnbánat és harci készültség.

És mit tesz **Jézus**? Éppen az **ellenkezőjét** annak, amit János. Hirdeti, hogy **Isten** nem a gyűlölet és harc Istene, hanem a megbocsátás és szeretet Istene. Nem vallási és politikai változással jön el az Isten világa a Földre. **Erkölcsi változás** kell, belső fordulat, mely az ember egész gondolkodását és ezzel együtt a magatartását megváltoztatja.

És most jön a **lényeg**: A bűnbánat, a vallási bánkódás a múlt bűnei miatt nem elég. Az emberi magatartás teljes körét átfogó fordulat, **megfordulás** kell egy új szemléletre és cselekvésre. **Erkölcsi forradalom!** (Igen, amit mi így fogalmaztunk: vevés helyett adás, uralkodás helyett szolgálat, ütés helyett simogatás, megbocsátás).

Az az én félelmem, hogy **tudatunkban** megtörtént ez a fordulat, szemléletváltás, de további feladat a folyamatos **megvalósítás**. Erről szól az **adventi riadó!**

--- **Testvéreim!** Félelmetes követelmény a „**megtérés**” Jézus részéről, de nem állhatunk meg Keresztelő János „**bűnbánatánál**”, a vallásos bánkódásnál. Márk evangéliuma a világos beszéd a radikális erkölcsi megfordulásról, amit akarnunk kell: „**Térjete meg és higgyetek az Örömhírben!**” Igazi karácsonyi születésnapot csak így ünnepelehetünk...

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2022. december 4-én a Bokorportán, online kapcsolódási lehetőséggel]

Keresztelő Szent János prédikációja ifj. Pieter Brueghel festményén